

Тетяна БУЛЬБАХ,
учитель початкових класів
Нетішинської ЗОШ І–ІІІ ст. № 4
Хмельницької обл.

Підготовка та проведення уроків з мультимедійною підтримкою в початкових класах

Сьогодні мультимедіа-технології – один із перспективних напрямів у інформатизації навчального процесу. Мультимедіа- та гіпермедіа-технології інтегрують у собі потужні розподілені освітні ресурси, що здатні забезпечити середовище для формування і розвитку ключових компетентностей, до яких належать насамперед інформаційна та комунікативна.

Упровадження в педагогічний процес мультимедіа-технологій виявило ряд позитивних чинників. Так, організація занять із використанням мультимедіа дає змогу наочно демонструвати можливості програмного забезпечення та економити час, інтенсифікуючи тим самим вивчення навчального матеріалу.

Останнім часом в активному словнику педагога з'явився термін "мультимедійний урок". Ця педагогічна категорія є порівняно новою в педагогічній науці і практиці, тому важливо розрізнити її з категорією "урок з мультимедійною підтримкою".

Мультимедійний урок – це форма організації спільної діяльності вчителя і учнів, результативність якої досягається застосуванням кількох мультимедійних технологій в їх доцільному поєднанні на всіх етапах. Для початкової школи – це курси на вибір варіативної складової навчального плану "Сходінки до інформатики" й "Кроки до інформатики. Шукачі скарбів", які проводяться у комп'ютерному класі і передбачають постійний доступ учнів до мережі інтернет, наявність спеціалізованих пакетів програм та іншого програмного забезпечення (текстових та графічних редакторів).

Урок з мультимедійною підтримкою – явище більш поширене в закладах освіти України. Це форма організації навчального процесу, де епізодично використовуються засоби мультимедіа для посилення навчального ефекту. Дану технологію можна розглядати як пояснювально-ілюстративний метод навчання, основним призначенням якого є організація засвоєння інформації на основі

сполучення навчального матеріалу з його зоровим сприйняттям. На таких уроках застосовують мультимедійні продукти: презентації, фрагменти навчально-пізнавальних мультфільмів, науково-популярних фільмів, педагогічних програмних засобів у режимі демонстрації тощо.

Мультимедійна презентація є одним із найпоширеніших засобів унаочнення навчального матеріалу. Вона надає змоги здійснювати віртуальну взаємодію користувача з об'єктами або процесами пізнання, які знаходять своє відображення на екрані.

Мультимедійні комп'ютерні презентації.

Переваги використання

– Якщо інформація сприймається тільки слухом, засвоюється 20% її обсягу;

- якщо лише за допомогою зору, запам'ятовується 30%;
- "включення" слухового й зорового сприйняття – до 60%;
- упродовж тижня із використанням ІКТ може бути 2–3 уроки;
- безперервна робота з комп'ютером має складати не більше 10–15 хвилин.

Вимоги до змісту презентації (за Д.Луїсом)

- ✓ Текст має складатися з коротких слів та простих речень;
- ✓ заголовки мають привертати увагу аудиторії та узагальнювати основні засади слайда;
- ✓ у заголовках мають бути і великі, і малі літери (не тільки великі);
- ✓ кількість блоків інформації під час відображення статистичних даних на одному слайді має бути не більше чотирьох;
- ✓ всі слайди презентації мають бути витримані в одному стилі;
- ✓ кожен слайд має відображати одну думку;
- ✓ рядок має містити 6–8 слів та стільки ж рядків;
- ✓ загальна кількість слів не повинна перевищувати 50;
- ✓ дієслова мають бути в одній часовій формі;
- ✓ слайди мають бути не надто яскравими – зайві прикраси лише створюють бар'єр на шляху ефективної передачі інформації;
- ✓ підпис до ілюстрації розміщується під нею, а не над нею.

Вимоги до оформлення презентації

Вибір кольору для презентації має велике значення.

- *Стимулюючі (теплі) кольори* сприяють збудженню і діють як подразники (у порядку спадання інтенсивності впливу: червоний, оранжевий, жовтий).
- *Дезінтегруючі (холодні) кольори* заспокоюють, викликають сонливий стан (фіолетовий, синій, блакитний, синьо-зелений, зелений).
- *Нейтральні кольори*: світло-рожевий, жовто-зелений, коричневий.
- Поєднання кольорів – кольору знака і кольору тла – суттєво впливає на зоровий комфорт, причому деякі пари кольорів не тільки стомлюють зір, а й можуть спричинити стрес (наприклад: зелені символи на червоному тлі).

- Найкраще поєднання кольорів шрифту і тла: білий на темно-синьому, чорний на білому, жовтий на синьому.
- Кольорова схема має бути єдиною для всіх слайдів.
- Будь-який фоновий малюнок втомлює очі та знижує ефективність сприйняття інформації.
- Чіткі, яскраві малюнки, що швидко змінюються, легко вловлює підсвідомість, вони швидко запам'ятовуються.
- Будь-який другорядний об'єкт, що рухається (анімований), знижує якість сприйняття матеріалу, відволікає, порушує динаміку уваги.
- Підключення у вигляді фонового супроводу неревалентних звуків (пісень, мелодій) швидко втомлює, знижує продуктивність навчання.

Слід пам'ятати, що людина може одночасно запам'ятовувати не більше трьох фактів, висновків, визначень.

Про вибір шрифтів для презентації

Вибираючи шрифти, слід керуватися такими відомостями:

– Вибраний шрифт визначає вплив повідомлення на слухачів. Для консервативної аудиторії та серйозних повідомлень обирайте класичний шрифт (наприклад, *Times New Roman*); для радісних повідомлень – "веселий" шрифт (наприклад, *Comic Sans MS*).

– Шрифти з зарубками (*Times New Roman*) легко читаються, тому їх використовують для друку великих обсягів тексту. Шрифти без зарубок (*Arial*) простіші, тому вони краще виглядають у заголовках та колонитулах.

– Створюючи презентації для перегляду в електронному вигляді або показу слайдів, використовуйте шрифти, які гарно виглядають на екрані.

– Щоб забезпечити легкість читання, колір тексту потрібно зробити контрастним відносно кольору тла. Напівжирний шрифт і курсив використовують лише для виділення – часте застосування послаблює їх ефективність.

– Кожний шрифт несе в собі певну індивідуальність, тому дуже важливо дотримуватися узгодженості. Якщо часто змінювати шрифт, повідомлення може виявитися неузгодженим. У презентації рекомендується використовувати 3–4 різні шрифти.

– Вибір належного розміру шрифту допоможе вам донести зміст презентації до глядачів.

Букви один дюйм (2,5 см) заввишки можна читати з відстані 3 метри.

Букви два дюйми (5 см) заввишки можна читати з відстані 6 метрів.

Букви три дюйми (7,6 см) заввишки можна читати з відстані 9 метрів.

Застосування інформаційних технологій створює широкий спектр можливостей для реалізації дидактичної мети, розвитку творчості, формування образного мислення та виховання любові до навколишнього світу. На уроках з використанням комп'ютера учитель стає партнером, консультантом, помічником дитини у навчальному процесі, адже просто залучає всіх учнів до активного одержання знань, до творчої діяльності.

